

Obsah

Predslov autorovej dcéry	11
Predhovor spoluautora	15
Úvod	17
1. ŤAŽKOSTI A MOŽNOSTI	21
1.1. Prečo majú deti rady školu?	22
1.1.1. Rozhovory so žiakmi	23
1.1.2. Občianske a turistické triedy	26
1.1.3. Školy, ktoré majú rady deti	29
1.1.4. Záverečné poznámky	37
1.2. Problémy vyučovania v súčasnosti	38
1.2.1. Ako napredujú reformy?	39
1.2.2. Učebná atmosféra	43
1.2.3. Stratená generácia	44
1.2.4. Meniaca sa škola	46
1.2.5. Čo znamená vyučovať?	47
1.2.6. Čo je učenie sa?	48
1.3. Môžem byť ako učiteľka sama sebou?	51
1.3.1. Môžeme byť v triede ľuďmi?	51
1.3.2. Ako sa môžem stať skutočnou?	59
1.3.3. Oslavované momenty: učenie sa od druhých	64
1.3.4. Môžeme byť sami sebou	70
1.3.5. Výzva	71
2. ZODPOVEDNÁ SLOBODA V TRIEDE	73
2.1. Učiteľka šiesteho ročníka experimentuje	74
2.1.1. Poznámky k experimentu	81
2.1.2. Súhrn	84
2.1.3. Post scriptum	84
2.2. Učiteľka francúzštiny rastie so svojimi študentmi	84
2.2.1. Poznámky	97
2.3. Riaditeľky škôl ako facilitátorky	99
2.3.1. Oxymoron alebo kongruencia?	99
2.3.2. Volajte ma Bob	99
2.3.3. Rozhovor s Bobom Ferrisom	102
2.3.4. Riadiaci učiteľ	104

2.3.5. Facilitovanie veľkých myšlienok	105
2.3.6. Môže vízia posúvať dopredu?	106
2.3.7. Otvorené školy – zdravé školy	109
2.3.8. Sebahodnotenia: Vytvorenie plne fungujúcich odborníkov	110
2.4. Ďalší facilitátori slobody	112
2.4.1. Odvaha, integrita a jedna chyba	113
2.4.2. Geológia sa radikálne demokratizuje	117
2.4.3. Tvorivé učenie: Zrodení pre lásku a dôveru	118
2.4.4. Fantázia v príprave učiteliek	121
2.4.5. Sloboda na čiastočný úväzok a jej dôsledky	124
2.4.6. Záverečná poznámka	130
3. PRE UČITELKU	131
3.1. Medziludský vzťah pri facilitovaní učenia	132
3.1.1. Charakteristiky, ktoré facilitujú učenie sa	134
3.1.2. Čo je základom facilitatívnych postojov?	138
3.1.3. Prílišný idealizmus?	143
3.1.4. Súhrn	144
3.2. Ako sa stať facilitátorkou	145
3.2.1. Kúzelná palička	145
3.2.2. Ako to urobiť?	147
3.2.3. Príklad	153
3.3. Spôsoby budovania slobody	157
3.3.1. Budovanie učenia na skutočných problémoch	157
3.3.2. Zabezpečovanie zdrojov	157
3.3.3. Učebné úlohy	158
3.3.4. Učebné kontinuum	160
3.3.5. Uzatváranie zmlúv	161
3.3.6. Zapájanie sa do života spoločnosti	165
3.3.7. Učenie sa pomocou projektov	165
3.3.8. Vyučovanie medzi vrstovníkmi	170
3.3.9. Voľba skupiny	170
3.3.10. Objavovanie	172
3.3.11. Sebahodnotenie	173
3.3.12. Ďalšie pramene	174
3.3.13. Záverečné poznámky	175
3.4. Politika vzdelávania	175

3.4.1. Tradičný spôsob	175
3.4.2. Politika tradičného vzdelávania	176
3.4.3. Človekom centrováný spôsob	177
3.4.4. Politika človekom centrovaného vzdelávania	179
3.4.5. Hrozba človekom centrovaného prístupu	179
3.4.6. Politické dôsledky dôkazov	180
3.4.7. Môžeme ovplyvniť povolanie?	180
3.4.8. Záver	182
3.5. Existuje disciplína v človekom centrovaných triedach?	183
3.5.1. Príklady z tried	184
3.5.2. Názor verejnosti na disciplínu	191
3.5.3. Čo vieme o disciplíne?	193
3.5.4. Existuje poriadok v človekom centrovaných triedach?	197
3.5.5. Mýty o disciplíne	200
3.5.6. Trojrozmerná disciplína a učenie sa	200
3.5.7. Záverečné poznámky	202
3.6. Výskum človekom centrovaných problémov v pedagogike	203
3.6.1. Dokážte to!	203
3.6.2. Čo funguje: Direktívne alebo nedirektívne vyučovanie?	204
3.6.3. Vývin mozgu a bohaté prostredie	206
3.6.4. Facilitátorky môžu niečo zmeniť	207
3.6.5. Ďalšie štúdie, ktoré potvrdzujú človekom centrované učenie sa	213
3.6.6. Starostlivosť: Ochranný štít	218
3.6.7. Záverečné poznámky	220
4. FILOZOFICKÉ A HODNOTOVÉ DOSAHY	223
4.1. Moderný prístup k hodnotovému procesu	224
4.1.1. Niekoľko definícií hodnôt	225
4.1.2. Detský spôsob hodnotenia	225
4.1.3. Zmena v hodnotiacom procese	226
4.1.4. Základný rozdiel	229
4.1.5. Hodnotiaci proces u zrelého človeka	230
4.1.6. Dve tézy týkajúce sa hodnotiaceho procesu	232
4.1.7. Témy týkajúce sa výsledkov hodnotiaceho procesu	232
4.1.8. Hodnoty a spoluúčasť na učení	235
4.1.9. Súhrn	235

4.2. Sloboda a záväzok	236
4.2.1. Jednotlivec je neslobodný	237
4.2.2. Jednotlivec je slobodný	240
4.2.3. Význam slobody	242
4.2.4. Vynáranie sa záväzku	244
4.2.5. Nezlučiteľné protiklady	246
4.3. Cieľ: Plne fungujúci človek	248
4.3.1. Pozadie prístupu k tomuto problému	250
4.3.2. Charakteristické črty človeka po terapii	250
4.3.3. Plne fungujúci človek	255
4.3.4. Záver	259
5. MORATÓRIUM VZDELÁVANIA?	261
5.1. Transformácia školstva: Človekom centrováný pohľad	262
5.1.1. Transformácia škatúl	262
5.1.2. Masová produkcia učenia	264
5.1.3. Moratórium vzdelávania	264
5.1.4. Moratórium byrokracie	265
5.1.5. Reformovať zvnútra von	265
5.1.6. Skutočná zmena	266
5.1.7. Čo vieme	271
5.1.8. Chýbajú spätné informácie	271
5.1.9. Prvoradá otázka: Chceme súčasný stav alebo zmenu?	275
5.1.10. Transformácia	276
5.1.11. Učebné spoločenstvo	276
5.1.12. Výzva: Celonárodná diskusia	284
5.1.13. Záverečné poznámky	284
6. CESTA SA ZAČALA	285
6.1. Niekoľko úvah	286
6.1.1. Hojnosť úloh	286
6.1.2. Cesta sa začala	295
Výkladový slovník	296
Použitá literatúra a odkazy	297
Register	307